

Bogár László: Illúziók kora

2012 június 01. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

A magyar társadalom egyik legsúlyosabb problémáját jelenti, hogy a „rendszerváltás” máig is feltáratlan kataklizmái közepette „elt?nt” legalább másfél millió munkahely, és ezt lényegében máig sem sikerült pótolni.

A foglalkoztatottak száma húsz évvel ezel?tt, vagyis 1992-93-ban, elérte a mélypontot, és azóta nagyjából mindig

ezen a szinten is maradt. Az id?nként bekövetkez? jelentéktelen javulást menetrendszer? visszaesések követték, így lassan két évtizede képtelenek vagyunk kikeveredni ebb?l a súlyos társadalmi csapdából.

Azonos népességszám mellett Csehország például alig kétszázezer munkahelyet veszített, és a lakosság száma is stagnált náluk, miközben Magyarország közel második világháborús veszteséget, nyolcszázezres népességfogyást szenvedett el. S mivel a dolgok természetének megértéséhez a folyamatok megértése adja a kulcsot, logikus lenne, ha a magyar társadalom megpróbálná legalább megérteni, mi okozta a munkahelyek számának földcsuszamlásszer? visszaesését, illetve, hogy miért nem sikerült húsz év alatt e veszteségb?l szinte semmit sem pótolni.

Logikus, s?t elengedhetetlen lett volna az is, hogy amikor a 2010-ben hivatalba lépett új kormány meghirdette a tíz év alatt egymillió munkahelyet teremteni kívánó programját, akkor ezt megel?z?en szembesítse a magyar társadalmat a feltárt okokkal és az erre épül? teend?kkel. Sajnos, ez az átfogó elemzés elmaradt, a programot, vagyis a „terápiát” anélkül vázolták fel, hogy a diagnózist el?zetesen meghozták volna. Talán ez is szerepet játszik abban a szomorú tényben, hogy egyel?re nem nagyon látszanak a program teljesíthet?ségének körvonalai. Ráadásul az „egymillió új munkahely” megnevezés kicsit pontatlan is, mert azt sugallja, hogy ha tíz év alatt valóban teremtünk egymillió új munkahelyet, akkor ennyivel több is lesz – de ez sajnos nem így van. Azért nem, mert tíz év alatt legalább háromszázezer munkahely sz?nik meg „spontán módon természetes fogyással”, tehát, ha azt akarjuk, hogy egymillióval több munkahely legyen Magyarországon, ahhoz legalább egymillió-háromszázezer munkahelyet kellene tíz év alatt létrehozni. És azt sem árt tudni, hogy még ezzel az eredményünkkel is legfeljebb a lista legaljáról az európai uniós középmez?ny aljáig küzdhetnénk fel magunkat.

Az egyetlen igazán jó hír ma, hogy többen szeretnének dolgozni, az inaktivitás is csökken – 2008 és 2012 között százhatvanhétezer f?vel –, a népesség aktivitási rátája pedig lassan emelkedni kezdett, és tíz év alatt sem volt olyan magas, mint az utóbbi id?kben, vagyis ötvenhat százalék. Ez az eredmény azonban sajnos, még mindig csak arra elég, hogy sereghajtók legyünk Európában, ahol az átlagos aktivitási ráta hetven százalék, de hetven, illetve hetvenöt százalék a régiós versenytársainknál, a lengyeleknél, a cseheknél és a szlovákoknál is.

A másik fontos mozzanat, hogy tíz évvel ezel?tt, 2003-ban és aztán a 2008-as globális válságot közvetlenül megel?z? id?kben, már a jelenleginél körülbelül kétszázezerrel több foglalkoztatott volt Magyarországon, így egyel?re már az is nagy eredmény volna, ha legalább az elmúlt húsz év egyik legjobb eredményét produkáló év, vagyis 2003 eredményét újra elérhetnénk. Ám ett?l messze vagyunk, s?t a válság legmélyét jelent? 2009-es szintr?l is alig mozdultunk el. Az sem túl biztató, hogy a munkanélküliségi ráta változatlanul magas, megközelít?leg

tizenkét százalékos, és a lélektani határt jelent? félmillió felett van.

A 2008-as válság kitörése el?tt ez nyolc százalék alatt volt, vagyis még mindig százhetvenezerrel többen vannak állástalanok, mint korábban. Ezen belül a tartósan munkanélküliek száma hetvenezerrel magasabb, és n?tt az ifjúsági munkanélküliség is. Mindez valójában nem is olyan meglep?, ha szembesülünk azzal, hogy minden törekvés és fogadkozás ellenére, a 2012-es nemzeti jövedelmünk (GDP) valójában mindössze egy százalékkal lesz magasabb, mint a válság mélypontját jelent? 2009-es adat.
Ha valóban minden a lehet? legbiztatóbban alakul, akkor is legfeljebb 2015-ben érjük el újra a 2008-as szintet. Ha ehhez hozzátesszük, hogy ez az adat mindössze huszonnyolc százalékkal magasabb az 1989-esnél, akkor a „rendszerváltás rendszerének” huszonhárom évében az átlagos éves gazdasági növekedés mindössze 1,1 százalékos volt. S?t, ha ebb?l levonjuk a GDP-be beleszámító, de a külföldi tulajdonosok által az országból valójában kivont profitot, illetve a külföldi hitelez?k által kivont kamattömeget, akkor a ténylegesen rendelkezésünkre álló GDP még valamivel kevesebb is, mint 1989-ben volt.

Az ország nyomorúságos helyzetét valójában az okozza, hogy a rendszerváltás rendszerének birodalmi függése minden eddiginél kifosztottabb helyzetbe sodorta az országot. Ahhoz, hogy valóban komolyan vehet?k legyenek az egymillió új munkahely létrehozására irányuló, bels? logikájukat illet?en természetesen helyénvaló nemzetstratégiai célok, arra volna (lett volna!) szükség, hogy a terv nyíltan számot vessen mindezzel. És persze arra, hogy világosan felvázolja, mi és hogyan változtatja meg gyökeresen ezt a helyzetet, hisz ilyen változás nélkül a foglalkoztatás növelésével kapcsolatos elképzelések továbbra is csak szép ábrándok maradnak.
Bogár László - magyarhirlap.hu

Ajánló